

Littafin Daniyel - Lamba Arba'in da 'Daya

Hidimar Annabcin Bulus: Hada Isra'ila ta Da da Isra'ila ta Ruhaniya

Jeff Pippenger

2024-01-05

Manzo Bulus shi ne mahadin da ya hada Isra'ila ta da da Isra'ila ta ruhaniya, domin hidimarsa, sunansa, yanayinsa na rayuwa, da aikin annabcin da ya yi duka suna ba da shaida ga wannan gaskiya. Ya bayyana kansa a matsayin mafi kankanta cikin manzanni, domin ya tsananta wa mutanen Allah.

Gama ni ne mafi kankanta cikin manzanni, wanda ban isa a kira ni manzo ba, domin na tsananta wa ikkilisiyar Allah. 1 Korintiyawa 15:19.

Sunan da aka ba shi a lokacin tuba shi ne Bulus, wanda ke nufin karami ko kadan, gama shi ne mafi kankanta cikin manzanni. Duk da haka sunansa na asali shi ne Saul, wanda ke nufin “zaba66e”.

Sai Ananias ya amsa ya ce, Ubangiji, na ji daga mutane da yawa game da wannan mutum, irin muguntar da ya yi wa tsarkakanka a Urushalima: kuma a nan yana da iko daga manyan firistoci ya daure dukan masu kiran sunanka. Amma Ubangiji ya ce masa, Ka tafi: gama shi zaba66en kayan aiki ne a gare ni, domin ya dauki sunana a gaban Al'ummai, da sarakuna, da 'ya'yan Isra'ila, Ayyukan Manzanni 9:13–15.

Saul ya kasance “zaba66en akwati” domin ya kai bishara ga Al'ummai, amma dole ne da fari a juyo da shi, a kuma kaskantar da shi ya zama Bulus (karami), gama zai bukaci ya kasance mai iko. Bulus ya fahimci cewa karfinsa yana samuwa ne cikin kankantarsa, ko kuwa cikin rauninsa.

Kuma domin kada a daukaka ni fiye da kima saboda yawan wahayoyin, aka ba ni kaya a cikin jiki, manzon Shaidan domin ya dinga buguna, domin kada a daukaka ni fiye da kima. Saboda wannan abu na roki Ubangiji sau uku, domin ya rabu da ni. Sai ya ce mini, Alherina ya ishe ka: gama karfina yakan cika a cikin rauni. Saboda haka, da matuƙar farin ciki zan fi yin takama a cikin raunana, domin ikon Almasihu ya zauna a kaina. Saboda haka nakan ji dadi a cikin raunana, a cikin zarge-zarge, a cikin tsananin buƙatu, a cikin tsanantawa, a cikin matsaloli saboda Almasihu: gama sa'ad da nake da rauni, a sa'an nan nake da karfi. 2 Korintiyawa 12:7–10.

An “zafi” Saul, amma domin ya kasance mai karfi, aka mai da shi karami (Bulus). An zaɓe shi ya kai bishara ga Al'ummai, amma an zaɓe shi a wani ɓangare saboda saninsa game da Tsohon Alkawari.

Musamman domin na san kai masani ne a dukan al'adu da tambayoyi da suke a cikin Yahudawa; saboda haka ina roƙonka ka saurare ni da haƙuri. Salon rayuwata tun daga ƙuruciyata, wadda tun farko ta kasance a cikin al'ummata a Urushalima, dukan Yahudawa sun sani; waɗanda suka san ni tun daga farko, in dai za su ba da shaida, cewa bisa ga mafi tsauraran ƙungiyar addininmu na rayu a matsayin Bafarishe. Ayyukan Manzanni 26:3–5.

An koyar da Shawulu a farkashin Gamaliyel, wanda ake daukarsa a matsayin daya daga cikin manyan malamai mafi girma na Nassosin Tsohon Alkawari.

“An amince da rokon, kuma ‘Bulus ya tsaya a kan matakan, ya yi wa mutanen ishara da hannu.’ Wannan ishara ta ja hankalinsu, alhali halayyarsa ta tilasta girmamawa. ‘Da aka yi babban shiru, sai ya yi musu magana da harshen Ibrananci, yana cewa, Ya ku maza, ’yan’uwa, da ubanni, ku saurari karewar kaina da nake yi yanzu a gabanku.’ Da jin sautin sanannun kalmomin Ibrananci, ‘sai suka kara yin shiru,’ kuma cikin wannan cikakken natsuwa ya ci gaba da cewa: “‘Lalle ni mutum ne Bayahude, haifaffe a Tarsus, birni ne a Kilikiya, amma an rene ni a wannan birni a gaban kafafun Gamaliyel, kuma an koyar da ni bisa ga cikakkiyar hanyar shari’ar kakanni, ina da kishin Allah, kamar yadda ku duka kuke a yau.’ Ba wanda zai iya musun maganganun manzon, domin gaskiyar al’amuran da ya ambata sanannu ne ga mutane da yawa waɗanda har yanzu suna raye a Urushalima.” Ayyukan Manzanni, 408.

Ba a zaɓi Saul ne kawai haka ba, kuma daya daga cikin takamaiman manufofin hidimar Bulus shi ne ya haɗa tarihin mai tsarki na Isra’ila ta zahiri da tarihin mai tsarki na Isra’ila ta ruhaniya. Daidai da wannan gaskiya, shi ne ya rubuta mafi yawan Sabon Alkawari. Wani babi daga cikin rubuce-rubucensa yana bayyana hujjar da ke goyon bayan tsarin sakon mala’ika na fari, haka kuma da tsarin sakon mala’iku na uku. Wannan nassi abin tunawa ne a tarihin Adventism wanda yake nuna bambanci tsakanin masu hikima da marasa hikima a farkon Adventism da kuma a farkonsa.

Yanzu muna rokonku, ’yan’uwa, bisa ga zuwan Ubangijinmu Yesu Almasihu, da kuma taruwarmu gare shi, kada hankalinku ya yi saurin rikicewa, ko a firgita ku, ko ta ruhu, ko ta magana, ko ta wasika kamar daga gare mu, wai ranar Almasihu ta riga ta zo. Kada kowa ya ruɗe ku ta kowace hanya: gama wannan rana ba za ta zo ba, sai an fara samun ridda tukuna, aka kuma bayyana mutumin zunubi, ɗan hallaka; wanda yake gaɓa, yana kuma daukaka kansa bisa kowane abin da ake kira Allah, ko abin da ake yi wa sujada; har ya zauna a cikin haikalin Allah kamar shi Allah ne, yana nuna kansa cewa shi Allah ne. Ba ku tuna ba cewa, sa’ad da nake tare da ku har yanzu, na gaya muku waɗannan abubuwa? Kuma yanzu kun san abin da yake hana shi bayyanuwa, domin a bayyana shi a lokacinsa. Gama asirin mugunta ya riga ya fara aiki: sai dai wanda yanzu yake hanawa zai ci gaba da hanawa, har sai an kau da shi daga hanya. Sa’an nan kuma za a bayyana wannan Mugu, wanda Ubangiji zai hallaka da numfashin bakinsa, ya kuma shafe shi da hasken zuwansa: wato shi, wanda zuwansa yake bisa aikin Shaidan tare da dukan iko da alamu da abubuwan al’ajabi na karya, Da kuma dukan ruɗin rashin adalci a cikin waɗanda suke halaka; domin ba su karɓi kaunar gaskiya ba, domin su sami ceto. Saboda wannan kuwa Allah zai aiko musu da ruɗi mai karfi, domin su gaskata karya: Domin a hukunta dukan waɗanda ba su gaskata gaskiya ba, amma suka ji daɗin rashin adalci. 2 Tassalunikawa 2:1–12.

Mahallin wannan sashe shi ne nazarin lokacin da Almasihu zai komo a karo na biyu. Bulus yana tunatar da mutanen Tassalunikawa cewa ya riga ya amsa wannan damuwa tun da farko sa’ad da ya ce, “Ba ku tuna ba, cewa, sa’ad da nake har yanzu tare da ku, na faɗa muku waɗannan abubuwa?” Bulus yana koƙarin hana ’yan’uwa a ruɗe su game da batun “zuwan Ubangijinmu Yesu Almasihu, da kuma tattara mu wuri daya zuwa gare shi.”

Masana tarihi sun bayyana cewa rabin sakon William Miller ya ta'allaka ne a kan gano da ya yi game da shekaru dubu biyu da dari uku da ke cikin Daniyel sura ta takwas, aya ta goma sha huɗu. Sauran rabin sakonsa kuwa, wanda a wani lokaci ba a cika gane shi ba, shi ne aikin da ya yi na karyata koyarwar karya game da Zuwan Almasihu na Biyu.

Bisa ga kagaggen tsarin fahimtar 'yan Jesuit, akwai (kuma har yanzu akwai) wata shahararriyar koyarwar karya wadda William Miller ya ci gaba da yi wa hamayya. Ita ce karya koyarwar cewa zuwan Ubangiji na biyu yana da shekaru dubu na salama a gabansa, wanda ake kira "millennium na dan lokaci," wadda 'Yar'uwa White ma ta yi hamayya da ita.

Aikin Miller kuma yana kafa gaskiyar dawowar Almasihu ta zahiri, cikin adawa da ra'ayoyi iri-iri na karya game da mileniyum wadanda suka yawaita a zamaninsa. Bulus yana magana ne game da Zuwan na Biyu a cikin 2 Tassalonikawa, saboda haka wannan nassi wani bangare ne na fahimtar Miller game da Zuwan na Biyu na zahiri. Wannan babin ya kasance "Gaskiya ta Yanzu" ga Miller.

Bulusu ya bayyana wani muhimmiyar jerin abubuwan da suke da alaƙa da Zuwa ta Biyu, kuma ya kuma ba da hujjar dalilin da ya sa mutanen Tasalonika bai kamata su sa ran dawowar Ubangiji a zamaninsu ba. Bulus ya ce, "Yanzu muna rokonku, 'yan'uwa, game da zuwan Ubangijinmu Yesu Almasihu, da kuma taruwarmu zuwa gare shi." Kalmar "roko" na nufin yin tambayoyi domin bincike. Bulus yana fayyace abubuwan da suke da alaƙa da Zuwa ta Biyu, yana kuma jagorantar masu sauraronsa ta hanyar wani irin binciken tambayoyi, wanda aka nufa ya haifar da nazarin hujjarsa a wajen masu sauraronsa.

Tsarin hujjarsa shi ne cewa kafin Almasihu ya komo a karo na biyu, dole ne a gane ikon papanci kuma ya yi mulki, kuma kafin papanci ya bayyana a cikin tarihi dole ne a yi ridda. Riddar kuwa tana nan a gaba a lokacin, saboda haka bayyanar papanci ta ma wuce wannan a nan gaba. To, ta yaya za a iya ruɗar da kowa ya yi zaton cewa dawowar Almasihu ta kusa? Ya yi amfani da alamomi da dama na papanci domin ya tabbatar da ainihin wane ne wannan iko da ake bayyana bayan riddar. Ya kira papanci "mutumin zunubi," wannan "mugun," "dan halaka" da kuma "asirin mugunta." 'Yar'uwa White ta bayyana a sarari cewa waɗannan duka alamomi ne da ke bayyana papanci.

"Ammu kafin zuwan Almasihu, manyan abubuwan da za su faru a duniyar addini, waɗanda aka riga aka faɗa su cikin annabci, dole ne su faru. Manzon ya bayyana cewa: 'Kada a saurin girgiza ku a zuciya, ko a firgita ku, ko ta wurin ruhu, ko ta wurin magana, ko ta wurin wasika kamar daga gare mu, wai ranar Almasihu ta kusa. Kada kowa ya ruɗe ku ta kowace hanya: gama ranar nan ba za ta zo ba, sai an fara yin ridda tukuna, kuma mutumin zunubi ya bayyana, dan hallaka; wanda yake gaɓa, yana kuma daukaka kansa bisa duk abin da ake kira Allah, ko abin da ake wa sujada; har ya kai ga zama kamar Allah a cikin haikalin Allah, yana nuna kansa cewa shi Allah ne.'"

Bai kamata a fassara kalmomin Bulus ba bisa kuskure. Bai kamata a koyar da cewa shi, ta wurin wahayi na musamman, ya gargadi Tasalonikawa game da zuwan Almasihu nan da nan ba. Irin wannan matsayi zai jawo ruɗanin bangaskiya; gama rashin cika tsammani yakan kai ga rashin bangaskiya. Saboda haka manzon ya yi gargadi ga 'yan'uwa kada su karɓi irin wannan

sako kamar yana fitowa daga gare shi, sa'an nan ya ci gaba da jaddada gaskiyar cewa ikon Fafaroma, kamar yadda annabi Daniyel ya bayyana shi sarai, bai riga ya tashi ba, amma har yanzu zai tashi ya yi yaƙi da mutanen Allah. Har sai wannan iko ya aikata aikin kisa da saƙo nasa, zai zama a banza ga ikkilisiya ta sa ran zuwan Ubangijinsu. "Ba ku tuna ba," in ji Bulus, "cewa, sa'ad da nake tare da ku tukuna, na gaya muku waɗannan abubuwa?"

"Masifu masu tsanani ne za su auka wa ikilisiya ta gaskiya. Tun a lokacin da manzon yake rubutawa, 'asirin mugunta' ya riga ya fara aiki. Abubuwan da za su faru a nan gaba kuwa za su kasance 'bisa ga aikin Shaidan da dukan iko da alamu da abubuwan al'ajabi na karya, da kuma dukan yaudarar rashin adalci a cikin waɗanda ke halaka.'"

"Musamman mai tsanani shi ne furucin manzon game da waɗanda za su ƙi karɓar 'kaunar gaskiya.' 'Saboda wannan dalili,' in ji shi game da dukan waɗanda za su ƙi saƙonnin gaskiya da gangan, 'Allah zai aiko musu da ruɗani mai ƙarfi, domin su gaskata karya: domin a hukunta su duka waɗanda ba su gaskata gaskiya ba, sai dai suka ji daɗin rashin adalci.' Mutane ba za su iya ƙin karɓar gargadin da Allah cikin jinkai yake aiko musu ba tare da hukunci ba. Daga waɗanda suka nace wajen juya baya daga waɗannan gargadi, Allah yana janye Ruhunsa, yana barin su ga ruɗar da suke ƙauna." Ayyukan Manzanni, 265, 266.

Ko da yake 'Yar'uwa White ta bayyana kai tsaye "mutumin zunubi," wancan "mugu," "ɗan halaka" da kuma "asirin mugunta" daga nassi na Bulus, kuma ta kira shi "ikon papanci," ta ƙara da cewa fiye da haka. Ta nuna cewa waɗannan alamomi da Bulus ya yi amfani da su domin bayyana shugaban Roma, an kafa su ne daga littafin Daniyel, sa'ad da ta ce, "Saboda haka manzon ya gargadi 'yan'uwa kada su karɓi irin wannan saƙo kamar yana zuwa daga gare shi, kuma ya ci gaba da jaddada gaskiyar cewa ikon papanci, wanda annabi Daniyel ya bayyana sarai, bai riga ya tashi ba domin ya yi yaƙi da mutanen Allah. Har sai wannan iko ya aikata aikinsa na kisa da na saƙo, zai zama banza ga ikkilisiya ta sa rai ga zuwan Ubangijinsu." Bulus yana jingina wannan ɓangare na saƙon ga Tasalonikawa, wanda ya bayyana papanci, a kan Daniyel sura ta goma sha ɗaya, da aya ta talatin da shida.

Kuma sarkin zai yi bisa ga nufinsa; zai ɗaukaka kansa, ya mai da kansa babba fiye da kowane allah, zai kuma yi maganganu masu ban al'ajabi gāba da Allahn alloli, kuma zai yi nasara har sai fushi ya cika: gama abin da aka ƙaddara zai tabbata. Daniyel 11:36.

Sa'ad da Bulus ya bayyana shugaban cocin Roma a matsayin wanda "yana gāba, yana ɗaukaka kansa bisa dukan abin da ake kira Allah, ko abin da ake bautawa; har ya zauna a cikin haikalin Allah kamar shi Allah ne, yana nuna kansa cewa shi Allah ne," Bulus yana taƙaita bayanin annabi Daniyel ne game da "sarkin" da ya yi "bisa ga nufinsa," kuma ya ɗaukaka "kansa," ya kuma girmama "kansa sama da kowane allah." Shugaban cocin Roma shi ne sarkin da yake faɗin "abubuwa masu ban al'ajabi game da Allahn alloli", kuma shugaban cocin Roma shi ne ikon da zai "ci gaba da bunkasa har sai" "fushin" na farko "ya cika" a shekara ta 1798.

Daniyel sura ta goma sha ɗaya, aya ta talatin da shida, tana da matuƙar muhimmanci a fahimce ta daidai idan za a fahimci ƙaruwa cikin sani a shekara ta 1989 daidai. Saboda wannan dalili, koyarwar karya cewa sarkin da ke cikin ayar Faransa ce, kamar yadda Uriah Smith ya gabatar, an

gabatar da ita ne a karni na farko na Adventism (1863 zuwa 1888). Smith ya canja rubutun aya ta talatin da shida daga “sarkin” (wanda shi ne papacy da ake bayyanawa a ayoyin da suka gabata) zuwa “wani sarki” (kowane sarki) domin ya danganta wa Faransa marar bin Allah halayen tsarin bautar Roma, amma wannan ya zama kawai mafari ne domin ya gabatar da ra’ayinsa na musamman cewa Turkiyya ce sarkin arewa a aya ta arba’in da abin da ya biyo bayanta.

Shaidan ya fara tun da wuri ya boye gaskiyar cewa sarkin da ke cikin ayar shi ne papacy, kuma manzo Bulus ne ya tabbatar da shaidar Daniyel da shaida ta biyu game da wannan gaskiyar. ‘Yar’uwa White ta ba da shaida ta uku.

Ba wai kawai Shaidan ya yi kofarin boye gaskiyar cewa sarkin da ake nufi a ayar shi ne fafaroma ba, amma ta wajen karkatar da gaskiyar da take cikin ayar, Shaidan ya kuma boye muhimmancin abin da “fushin” da ake nufi a ayar yake wakilta. Paparoma a cikin ayar zai ci gaba da wadata har zuwa 1798 sa’ad da aka yi masa mummunan rauni mai kisa. Shekarar 1798 ita ce karshen shekaru dubu biyu da dari biyar da ashirin na fushin Allah wanda aka zartar a kan masarautar arewacin Isra’ila, tun daga 723 K.H.

Da a ce Adventism ya kare kuma ya tsare koyarwar “lokuta bakwai” a shekara ta 1863, da kusan ba zai yiwu ba ga Uriah Smith ya kuɓuta da irin wannan wauta game da aya ta talatin da shida, domin da an fahimci “fushin” a matsayin wakiltar fushin farko na Allah na “lokuta bakwai,” sabili da haka ba shi da wata alaƙa ko kaɗan da Faransa. Karuwa ta ilimi a 1989 Bulus ya tabbatar da ita a cikin wannan nassi, kuma saboda wannan dalili gargadin Bulus a cikin wannan nassi game da waɗanda ba sa karɓar ƙaunar gaskiya, amma suna karɓar ruɗu mai ƙarfi, suna yin haka ne ta wurin ƙin amincewarsu da gaskiyoyin da Bulus ya gabatar a cikin wannan nassi. Daya daga cikin waɗannan gaskiyoyin ita ce daidai gano sarkin arewa a cikin Daniyel sura ta goma sha ɗaya, ayoyi arba’in zuwa arba’in da biyar.

A cikin wannan nassi, bayan Bulus ya bayyana fafaroma na Roma, sai ya bayyana jerin abubuwan da za su faru a karshen duniya har zuwa Zuwa ta Biyu ta Almasihu, wanda shi ne batun wannan nassi. Ya ce, “sa’an nan kuma za a bayyana wancan Mugun.” Wannan “mugun” shi ne fafaroma, “wanda Ubangiji zai shafe da numfashin bakinsa, kuma zai hallaka da hasken zuwansa.” Sa’an nan Bulus ya ce, “Shi kuwa, zuwansa yana bisa ga aikin Shaidan tare da dukan iko da alamu da abubuwan al’ajabi na karya.” Yesu shi ne wanda “zuwansa yana bisa ga aikin Shaidan.”

Ayyukan banmamaki na Shaidan shi ne lokacin da ya fara daga Dokar Lahadi mai zuwa nan ba da dadewa ba, har sai Mika’ilu ya tashi tsaye kuma kofar jinkan dan Adam ta rufe. Shaidan ba ya yin wani abin banmamaki a lokacin Annoba Bakwai na Karshe da ake zubowa tun daga rufe kofar jinkai har sai Almasihu ya komo.

“Kristi ya ce, ‘Da ‘ya’yansu za ku san su.’ Idan waɗanda ta wurinsu ake yin warkaswa suna karkata, saboda waɗannan bayyanuwar abubuwa, su ba da uzuri ga sakacinsu ga dokar Allah su kuma ci gaba da rashin biyayya, ko da yake suna da iko har zuwa kowane irin matsayi da kowane gwargwado, wannan ba ya nufin cewa suna da babban ikon Allah. Akasin haka, ikon yin mu’ujizai ne na babban mai-ruɗi. Shi mai-ketare ne na dokar ɗabi’a, kuma yana amfani da kowace dabara da zai iya sarrafawa domin ya makantar da mutane ga ainihin halinta. An

gargade mu cewa a kwanaki na karshe zai yi aiki da alamu da al'ajibai na karya. Kuma zai ci gaba da wadannan al'ajibai har zuwa karshe lokacin jarrabawa, domin ya nuna su a matsayin hujja cewa shi mala'ikan haske ne, ba na duhu ba." The Seventh-day Adventist Bible Commentary, juzu'i na 7, 911.

Bulus ya bayyana cewa za a yi wani babban ridda da zai riga bayyanuwar papanci, kuma Zuwa ta Biyu ta Almasihu za ta faru "bayan" aikin banmamaki na Shaidan. Aikin banmamaki na Shaidan yana farawa ne da dokar Lahadi a Amurka, kuma yana karewa da isowar rufe kofon jinkai da annobai bakwai na karshe. Aikin banmamaki na Shaidan yana farawa ne da dokar Lahadi a Amurka.

"Ta wurin dokar da za ta tabbatar da kafa tsarin Paparoma cikin keta dokar Allah, al'ummarmu za ta yanke kanta gaba daya daga adalci. Sa'ad da Furotesta za ta mika hannunta ta haye ratar domin ta kama hannun ikon Roma, sa'ad da za ta tsallaka kan ramin zurfi domin ta hada hannu da Ruhaniya, sa'ad da kuma, a farkashin rinjayar wannan hadin kai na sau uku, kasarmu za ta ki kowane ka'ida ta Kundin Tsarinta a matsayinta na gwamnatin Furotesta kuma ta jamhuriya, kuma za ta tanadi hanyoyi domin yaduwar karya da rudun Paparoma, to, a sa'an nan za mu iya sani cewa lokacin banmamakin aikace-aikacen Shaidan ya zo kuma cewa karshe ya kusa." Testimonies, juzu'i na 5, 451.

Dokar Lahadi ita ce karshe masarauta ta shida, dabbar kasa ta Wahayi sura ta goma sha uku. Dabbar kasar ta fara mulki a karshe shekaru dubu daya da dari biyu da sittin na mulkin papanci a shekara ta 1798. Saboda haka aka bayyana papanci a shekara ta 538, ko da yake aikinta na karbe ikon duniya yana aiki tun da Bulus ya rubuta kalmominsa. Kafin shekara ta 538, za a yi ridda wadda za ta riga bayyanar mutumin zunubi, yana zaune a cikin haikalin Allah.

An wakilci faduwar bangaskiya ta wurin cocin Pergamos sa'ad da cocin Kirista ta yi sulhu da addinin arna, kamar yadda aka alamta ta wurin sarki Constantine. Bulus yana bayyana alamomin annabci da dole ne su faru kafin Zuwan Almasihu na Biyu. Bayan ya sake tunasar da abin da ya riga ya koyar da Tasalonikawa, sai ya tambaya ko ba su tuna cewa ya ta'aba koya musu wadannan gaskiyoyi ba? Sa'an nan ya tunasar da su cewa ya kuma koya musu cewa wani iko zai "hana" papacy "domin" papacy "ta bayyana a lokacinta?" Kalmar nan "hana" na nufin takaita ko kangewa. Daga baya a cikin wannan nassi daya, an fassara kalmar "hana" da "yana yanzu hanawa."

Saboda haka ana wakilta nassin daidai kamar haka; "Kuma yanzu kun san abin da yake hana ikon papanci, domin a bayyana ikon papanci a lokacinsa. Gama asirin mugunta (ikon papanci) yana aiki tun tuni: sai dai shi wanda yanzu yake hana ikon papanci, zai ci gaba da hana ikon papanci har sai an kawar da shi daga hanya." Sa'ad da William Miller ya gane wannan nassi a cikin Tassalonikawa sai ya fahimci cewa ikon da ya hana papanci hawa gadon mulkin duniya a shekara ta 538, shi ne Roma ta arna, kuma Roma ta arna za ta hana tasowar ikon papanci, har sai an "kawar da" Roma ta arna "daga hanya."

"A lokacin shekaru goma sha biyu da na kasance mai bin deism, na karanta dukan tarihojin da na iya samu; amma yanzu na kaunaci Littafi Mai Tsarki. Yana koyarwa game da Yesu! Amma

duk da haka, akwai babban sashe na Littafi Mai Tsarki da yake mini duhu. A shekara ta 1818 ko 19, sa'ad da nake tattaunawa da wani aboki da na kai wa ziyara, wanda kuma ya san ni, ya kuma ji yadda nake magana a lokacin da nake mai bin deism, sai ya tambaye ni, cikin wata hanya mai ma'ana kwarai, cewa, 'Me kake tunani game da wannan nassi, da wancan?' yana nufin tsofaffin nassosin da nake fi a kansu a lokacin da nake mai bin deism. Na fahimci abin da yake nufi, sai na amsa—Idan za ka ba ni lokaci, zan gaya maka abin da suke nufi. 'Tsawon wane lokaci kake so?' Ban sani ba, amma zan gaya maka, na amsa, gama ba zan iya gaskatawa cewa Allah ya ba da wahayi wanda ba za a iya fahimta ba. Sa'an nan na yanke shawarar nazarin Littafi Mai Tsarkina, ina gaskatawa cewa zan iya gano abin da Ruhuhu Mai Tsarki yake nufi. Amma da zarar na yi wannan kuduri, sai wannan tunani ya zo mini—'Idan ka sami wani sashe da ba za ka iya fahimta ba, me za ka yi?' Sai wannan hanyar nazarin Littafi Mai Tsarki ta zo mini a rai:—Zan dauki kalmomin irin waɗannan sassa, in bi su a cikin dukan Littafi Mai Tsarki, in kuma gano ma'anarsu ta wannan hanya. Ina da Cruden's Concordance, wanda nake tsammani shi ne mafi kyau a duniya; saboda haka na dauki shi tare da Littafi Mai Tsarkina, na zauna a teburina, ban kuma karanta wani abu dabam ba, sai dai kaɗan daga jaridu, domin na kudura in san abin da Littafi Mai Tsarkina yake nufi."

"Na fara daga Farawa, na ci gaba da karantawa a hankali; kuma sa'ad da na zo ga wani nassi da ban iya fahimtarsa ba, sai na bincika cikin Littafi Mai Tsarki domin in gano abin da yake nufi. Bayan na ratsa Littafi Mai Tsarki gaba daya ta wannan hanya, ya kai, yadda gaskiya ta bayyana cikin haske da daukaka! Na sami abin da nake ta wa'azi gare ku. Na gamsu cewa lokuta bakwai sun kare a 1843. Sa'an nan na zo ga kwanaki 2300; suka kai ni ga wannan karshe daya; amma ban taɓa tunanin gano lokacin da Mai Ceto zai zo ba, kuma ban iya gaskata hakan ba; amma hasken ya same ni da karfi kwarai har ban san abin da zan yi ba. Yanzu kuwa, na yi tunani, dole ne in daura karfafawa da breeching; ba zan yi gaba da sauri fiye da Littafi Mai Tsarki ba, kuma ba zan ja da baya a bayansa ba. Duk abin da Littafi Mai Tsarki ya koyar, zan manne masa. Amma duk da haka har yanzu akwai waɗansu nassosi da ban iya fahimta ba."

"Wannan ke nan game da tsarin da ya saba bi gaba daya wajen nazarin Littafi Mai Tsarki. A wani lokaci kuma ya bayyana yadda yake tantance ma'anar nassin da ke gabanmu—ma'anar 'na kullum.' 'Na ci gaba da karantawa,' in ji shi, 'amma ban sami wani wuri dabam da aka same shi ba, sai a cikin Daniyel. Sai na dauki kalmomin nan da suke a haɗe da shi, "a dauke." Zai dauke na kullum, "tun daga lokacin da za a dauke na kullum," da sauransu. Na ci gaba da karantawa, ina tsammani ba zan sami wani haske a kan nassin ba; a karshe kuma na zo ga 2 Tassalunikawa 2:7–8. "Gama asirin mugunta ya riga ya fara aiki, sai dai wanda yanzu yake hana shi zai ci gaba da hanawa, har sai an kawar da shi daga hanya, sa'an nan kuma za a bayyana wannan mugun," da sauransu. Kuma da na kai ga wannan nassi, oh, yadda gaskiyar ta bayyana sarai kuma cikin daukaka! Ga shi nan! wannan ne "na kullum!" To yanzu, me Bulus yake nufi da "wanda yanzu yake hana," ko yake kawo cikas? Da "mutumin zunubi," da "mugun," ana nufin Papanci. To, me ne yake hana a bayyana Papanci? Ai, arna ne; to, saboda haka, "na kullum" dole ne ya nufi arna.' William Miller, Apollos Hale, The Second Advent Manual, 65, 66.

Ba tare da fahimtar cewa "na kullum" a cikin littafin Daniyel alama ce ta arna ba, da wuya Miller ya iya gina tsarin da ya dora tsarin annabce-annabcensa a kai. Ana samun "na kullum" sau biyar a

cikin littafin Daniyel, kuma a kowane lokaci ana biye da shi da wata alama ta papanci. Hujjar cewa “na kullum” a cikin littafin Daniyel arna ne tana cikin wasifkar Bulus zuwa ga Tasalonikawa. Daya daga cikin gargadi mafi tsanani a cikin Maganar Allah yana can, gama a can Bulus ya bayyana sarai cewa wadanda ba sa kaunar gaskiya za a ba su rudi mai karfi. Gaskiyar da aka sanya da gangan a cikin Tasalonikawa ita ce gano alakar arna da papanci, kuma kin wannan gaskiya yana tabbatar da cewa rudi mai karfi zai zama sakamakon wannan kin.

Za mu ci gaba da wannan batu a talifi na gaba.

Ku dakata, ku yi mamaki; ku yi kururuwa, ku yi ihu: sun bugu, amma ba da ruwan inabi ba; suna tangal-tangal, amma ba da abin sha mai karfi ba. Gama Ubangiji ya zubo muku ruhun barci mai zurfi, ya rufe idanunku: annabawa da shugabanninku, masu gani, ya lullube su. Kuma wahayin duka ya zama a gare ku kamar kalmomin littafi da aka hatimce, wanda mutane sukan miƙa wa mai ilimi, suna cewa, Ina roƙonka, ka karanta wannan: sai ya ce, Ba zan iya ba; gama an hatimce shi. Sai a miƙa littafin ga wanda ba shi da ilimi, a ce, Ina roƙonka, ka karanta wannan: sai ya ce, Ni ba mai ilimi ba ne. Saboda haka Ubangiji ya ce, Da yake wannan jama'a suna matsowa kusa da ni da bakinsu, kuma da leƙunansu suna girmama ni, amma sun nisantar da zuciyarsu daga gare ni, tsoronsu kuma gare ni koyarwa ce ta umarnin mutane: Saboda haka, ga shi, zan ci gaba da aikata abin al'ajabi a cikin wannan jama'a, abin al'ajabi ƙwarai da mamaki: gama hikimar masu hikmarsu za ta lalace, ganewar masu basirarsu kuma za a boye. Kaiton wadanda suke zurfafawa su boye shawararsu daga Ubangiji, ayyukansu kuma suna cikin duhu, suna cewa, Wane ne yake ganinmu? wa kuma ya san mu? Lalle ne, juya al'amura da kuke yi zai zama kamar yumbun maginin tukwane: gama aikin zai ce game da wanda ya yi shi, Bai yi ni ba? ko abin da aka ƙera zai ce game da wanda ya ƙera shi, Ba shi da ganewa? Ishaya 29:9–16.